

Τι είναι η Πυραμίδα των συμπεριφορών;

Είναι μια κλίμακα 3 σημείων, η οποία βοηθάει το παιδί να κατανοήσει καλύτερα την συμπεριφορά του. Αποτελεί ένα οπτικό εργαλείο διάκρισης της κοινωνικής του συμπεριφοράς. Με βάση την πυραμίδα υπάρχουν 3 διαφορετικά επίπεδα συμπεριφορών: οι λογικές, οι παράξενες και οι επικίνδυνες.

Το παιδί καλείται να «κατηγοριοποιήσει» την συμπεριφορά του μέσα στην πυραμίδα και ανάλογα με την κλίμακα στην οποία βρίσκεται, να διαπιστώσει με ποιόν τρόπο αυτή η συμπεριφορά επηρεάζει τις σκέψεις, τα συναισθήματα και κατά συνέπεια, την συμπεριφορά των άλλων απέναντί του.

Λογικές συμπεριφορές: δράσεις που κάνουν τους ανθρώπους να γνωρίζονται καλύτερα και να απολαμβάνουν ο ένας την συντροφιά του άλλου (π.χ. συζητάω με κάποιον, παίζω ομαδικά, τηρώ τους κοινωνικούς κανόνες).

Παράξενες συμπεριφορές: οι συμπεριφορές που κάνουν τους ανθρώπους να φαίνονται παράξενοι/διαφορετικοί και μπορεί να φέρουν τους άλλους σε δύσκολη θέση (λ.χ. κάθομαι πολύ κοντά σε κάποιον, πηγαίνω σε ένα πάρτυ απρόσκλητος, κάνω αγενή σχόλια ή ερωτήσεις).

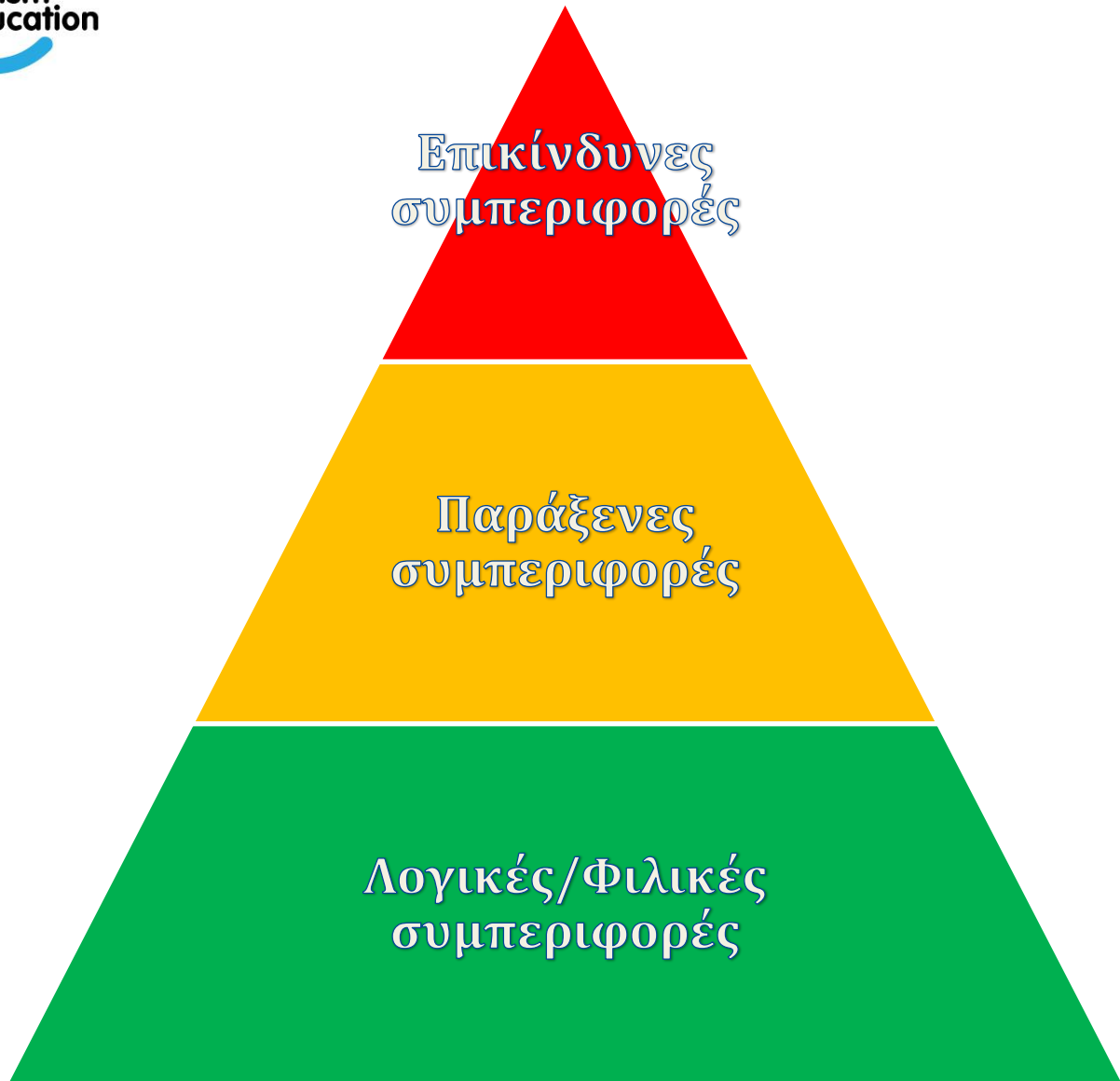
Επικίνδυνες συμπεριφορές είναι εκείνες που είναι ενάντια στους κανόνες και επισύρουν τιμωρία. Παραδείγματα τέτοιων συμπεριφορών είναι να χτυπήσω κάποιον, να απομονώσω κάποιον με σκοπό να τον βλάψω, να βρίσω, να προσβάλλω.

Στα πλαίσια του σχολικού περιβάλλοντος, η Πυραμίδα μπορεί να αποτελέσει ένα οπτικό εργαλείο «κατηγοριοποίησης», διαφόρων συμπεριφορών που συμβαίνουν στην τάξη αλλά και στο διάλειμμα και αφορούν σε όλα τα παιδιά. Μερικά παραδείγματα μπορούν να είναι:

Λογικές/Φιλικές συμπεριφορές: χαιρετάω τους φίλους μου όταν τους βλέπω, παίζω μαζί τους στο διάλειμμα, ζητάω βοήθεια όταν χρειάζομαι, ακούω με προσοχή, συνεργάζομαι, προστατεύω, μιλάω ευγενικά στους συμμαθητές μου, προσκαλώ στο παιχνίδι τα παιδιά που είναι μόνα τους ή εκτός ομάδας, σηκώνω το χέρι μου για να μιλήσω, ακολουθώ τους κανόνες της τάξης. Εδώ μπορούν να μπουν οι συμπεριφορές που επιδιώκουμε να ενισχύσουμε από όλα τα παιδιά γιατί προάγουν τις κοινωνικές σχέσεις και την συνεργασία μεταξύ τους.

Παράξενες συμπεριφορές: να ανταγωνίζομαι, να περηφανεύομαι για την επίδοσή μου, να μιλάω δυνατά, να μιλάω χωρίς να έχω σηκώσει χέρι, μουρμουράω, γκρινιάζω, ενοχλώ με κάποιον τρόπο τους άλλους, διαταράσσω το μάθημα, ακολουθώ τον συμμαθητή μου στην τουαλέτα. Εδώ μπορεί να μπουν οι συμπεριφορές, που μπορεί να κάνουν ένα παιδί να φαίνεται παράξενος στους άλλους, όπως το κλαίει εύκολα.

Τρομακτικές & Επικίνδυνες συμπεριφορές: να βρίζω, να χτυπάω, να τσακώνομαι, να παίρνω τα πράγματα ή το φαγητό του άλλου, να ζητάω από άλλο παιδί να κάνει κάτι άσχημο και γενικότερα να κάνω πράγματα εκτός από τους κανόνες του σχολείου.

SUPPORTED BY

PARTNERS

LED BY

Μερικές σημειώσεις:

Αρχικά η δασκάλα μπορεί να φτιάξει μια γιγάντια πυραμίδα με τα παιδιά και να την βάψουν ή να την κατασκευάσουν παρέα. Το project μπορεί να ονομάζεται η «Πυραμίδα των Συμπεριφορών», «Πυραμίδα της Φιλίας» ή «Αποστολή Φιλίας».

Όλη η διαδικασία μπορεί να ενσωματωθεί σε ήδη υπάρχοντα προγράμματα που λειτουργούν στο σχολείο, όπως το πρόγραμμα «Προστατεύω» και να αποτελέσει ένα ακόμη εργαλείο ενίσχυσης των δεξιοτήτων συνεργασίας και κοινωνικοσυναισθηματικής ανάπτυξης των παιδιών.

Αφού τα παιδιά ολοκληρώσουν την πυραμίδα, η δασκάλα μπορεί να βάλει μαζί τους τις διάφορες συμπεριφορές, πάνω στην πυραμίδα. Μπορεί να ενσωματώσει στην πυραμίδα κάθε συμπεριφορά που συμβαίνει και θέλει να δουλέψει μαζί με τα παιδιά. Οι συμπεριφορές μπορεί να είναι γραμμένες σε χαρτάκια και κάθε παιδί να κολλάει και από ένα. Κάποιες συμπεριφορές μπορούν να αποδοθούν με παντομίμα ή παίξιμο ρόλων. Έπειτα, μπορεί να συζητήσει μαζί τους την επίδραση που έχει κάθε συμπεριφορά στους άλλους. Είναι πιθανό η Μυρσίνη, όπως και άλλα παιδιά να μην μπορούν πάντα να συνδέσουν την συμπεριφορά τους με την κοινωνική της επίπτωση.

Σε αυτό το σημείο η δασκάλα μπορεί να ενσωματώσει και ένα project πάνω στους κανόνες της τάξης, ώστε να τους αποσαφηνίσει για όλους. Για παράδειγμα, μπορεί να αναφερθεί στον κανόνα της τάξης που λέει ότι τα παιδιά φροντίζουν να πίνουν νερό και να χρησιμοποιούν την τουαλέτα, μόνο την ώρα του διαλείμματος, ώστε να μην διακόπτεται το μάθημα. Κατά τη διάρκεια αυτής της διαδικασίας, μπορεί να ρωτήσει τα παιδιά ποιοι νομίζουν ότι είναι οι κανόνες της τάξης και να φτιάξουν ένα σχετικό σκίτσο ή ζωγραφιά για το καθένα. Έπειτα, μπορούν να γράψουν μια λεζάντα για τον κάθε κανόνα, που θα εξηγεί γιατί είναι βοηθητική αυτή η συμπεριφορά για την λειτουργία της τάξης. Αυτό το κομμάτι του project θα είναι πολύ βοηθητικό και αποτελεσματικό για το παιδί που θέλουμε να υποστηρίξουμε, γιατί θα τον βοηθήσει να κατανοήσει καλύτερα τους κανόνες της τάξης και να προσαρμοστεί σε αυτούς. Η οπτικοποίηση των κανόνων θα συμβάλλει **συμβατικά** στην υπενθύμισή τους, κατά την διάρκεια του μαθήματος.

Τέλος, θα είναι χρήσιμο για όλους να υπάρξει ένας τελικός στόχος για όλη την διαδικασία, που θα ενεργοποιήσει τα παιδιά και θα τα κινητοποιήσει προς το να υιοθετήσουν λογικές/φιλικές συμπεριφορές και κυρίως να υποστηρίξουν ο ένας τον άλλον, ώστε το σύνολο της τάξης να αυξήσει τον αριθμό των επιθυμητών συμπεριφορών. Λ.χ. μπορεί να υπάρχει μια καθημερινή καταγραφή των λογικών συμπεριφορών, με σκοπό να φτάσουν λ.χ. από 40-50 πόντους από ισάριθμες επιθυμητές συμπεριφορές σε διάστημα ενός μήνα. Οι παράξενες και επικίνδυνες συμπεριφορές μπορεί επίσης να καταγράφονται, με στόχο να παίρνουν 2 πόντους κάθε φορά που 'μετατρέπονται', με την βοήθεια της τάξης, σε λογικές/φιλικές συμπεριφορές. Το «έπαθλο» της τάξης μπορεί να είναι μια εκδρομή ή μια ξεχωριστή επίσκεψη κάπου που θα αρέσει πολύ στα παιδιά.

SUPPORTED BY

PARTNERS

genium

LED BY

UNIVERSITY OF BIRMINGHAM

Σηκώνω το χέρι μου για να μιλήσω και περιμένω ήσυχια, να ακούσω από την δασκάλα ποιος θα μιλήσει.

Όλα τα παιδιά σηκώνουν το χέρι τους, όταν θέλουν να μιλήσουν την ώρα του μαθήματος. Έτσι υπάρχει ηρεμία και ησυχία και η δασκάλα αποφεύγει την φασαρία που δημιουργείται όταν μιλάνε ταυτόχρονα, πολλά παιδιά.

Παραγωγή Υλικού: Λαμπρινή Ιωάννου